

Els massatges a les sessions de psicomotricitat

Perquè és important escoltar els infants, encara que no articulin paraules, tot el seu cos parla.

Mercè Company Plaza
CP NADAL CAMPANER ARROM.
COSTITX.

TOT va començar amb el conte *Quina Rebequeria!*, és una història que en diverses ocasions utilitzam a les sessions de psicomotricitat per treballar les rabietes, els enujos amb els companys/es, les males contestacions als pares, mestres... i ens serveix per reflexionar una mica sobre els diferents estats d'ànims amb els quals ens trobam i que ens costa donar-los uns significat. El conte, amb l'ajuda del seu principal protagonista *El monstre de l'empipament*, ens va ajudar a expressar el que pensam sobre aquests moments tan dolents, que tan poques vegades podem controlar i que fan, com diuen ells, "que ens surti el monstre que duim dintre":

(Conversa estreta a partir del conte)

Maria del Carme: *el monstre ens surt per què estam enfadats*

Dani: *a mi no me surt mai, m'enfad poques vegades...*

Juan: *me surt quan m'enfad perquè no m'agraden les lentilles*



Marina: *m'enfad perquè en Clapat, el meu moix, me fa mal*

Toni R: *m'enfad quan me castiguen... no és just! I me pos vermell...*

Rita: *m'enfad quan qualche amiga me molesta*

Aysha: *jo no m'enfad i faig cas a sa mamà*

Adela: *el papà me renya quan no faig cas i després no vull xerrar amb ell*

Adrian: *"cuando me enfado me agoto y me voy"*

Paula: *quan la mamà crida no m'agrada... plor*

Joan F.: *quan mos enfadam ens posam vermells de nervis.*

Maria del Carme: *si estam enfadats mos posam nerviosos*

La conversa ens va donar a entendre que en moltes ocasions la manca de comunicació, el fet de no escoltar, de no donar importància a les coses, als fets... ens fa arribar a aquestes situacions.

A partir d'aquí ens vàrem plantejar... I que tal si començam per conèixer-nos una mica més, per demanar-nos les coses que no sabem dels altres, per atracar-nos físicament i emocionalment als nostres

companys/es,... i gràcies a aquestes reflexions, vàrem iniciar una pràctica a les sessions de psicomotricitat, que ens ha donat i/o "regalat" moments molt enriquidors, tan a nivell de grup com individualment. Estam parlant del *Massatge Infantil* aplicat a l'escola (amb el qual estic formada i involucrada des de fa ja uns 5 anys).

El massatge infantil no té cap finalitat terapèutica, sinó que pretén assolir els següents objectius:

- És una forma de transmetre a l'infant sensacions i canalitzar emocions.
- Permet elaborar informació a partir de les seves vivències.
- És una eina que ens ajuda a treballar l'esquema corporal integrant cada part física i emocional del seu cos, tant des de la globalitat com des de la segmentació.
- Com a docents ens pot ajudar a aprendre a interpretar els missatges dels infants; els seus gestos, mirades, plors, moviments... ens permet entendre el seu llenguatge.
- És un mitjà per desenvolupar la nostra capacitat d'escolta, aspecte que fa que la nostra comunicació amb l'infant pugui arribar a ser més fluida.
- És una pràctica lúdica, on l'infant és relaxa, es tranquil·litza...

A partir d'aquí els dies de psicomotricitat es varen anar convertint en una mica més especials. Les sessions continuaven tenint la seva estructura, però havíem creat un espai nou, *el racó dels massatges*, un racó obert a tots i totes, on podem participar activament, observar d'aprop o d'una mica més enfora, tocar el material, dient el que pensam, el que opinam... però mai forçant al fet que cap nin o nina rebí un massatge, ja que s'ha de

respectar el temps que cada un/a necessita davant una nova situació i sobretot quan es parla d'activitats on el contacte físic és tan present.

Els nostres massatges els vàrem començar amb l'ajuda d'en Pau, *el pe-po dels massatges*, que m'acompanya a totes les sessions que faig com educadora de massatge infantil. La seva presència em va servir per donar a conèixer a tots i totes de què es tractava això del massatge i sobretot, a respectar el temps de cada infant per engrescar-se o no, a rebre o fer massatges, ja que en Pau ens va servir de model.

Al començament els massatges que vàrem experimentar estaven dirigits a treballar l'estimulació indirecta mitjançant materials que ens poden transmetre, a tots els infants alhora, sensacions corporals plaents i que a més poden tenir una temàtica tal com el cel, la mar, els vents... i a poc a poc continuar amb altres materials com globus, pinzells, canyetes, plomalls, cotxes... aplicats sobre la roba per les diverses parts del cos segons demanda de l'infant. D'aquesta manera, vàrem anar introduint el massatge sobre la pell, experimentant amb olis vegetals, una pràctica que en ocasions pot anar acompanyada de cançons, contes, converses... Una vegada vivenciades totes aquestes sensacions, el massatge es converteix en un "joc", un moment de compartir entre ells/es una estona agradable, creant situacions precioses i plenes d'espontaneïtat.

Ara per ara, ja al tercer trimestre, la visita al *racó de massatges durant les sessions de psicomotricitat*, és totalment normal, demanen que els faci un massatge, ho demanen a un amic o amiga, li fan a una pepa..., s'ha convertit en una pràctica usual la qual respecten i entenen com a moment de tranquil·litat, de relaxació, de donar i rebre...

A nivell de currículum els beneficis d'aquesta pràctica reforcen els objectius i continguts a totes les seves àrees. A mode d'exemple:





ÀREA DE CONEIXEMENT DE SI MATEIX I AUTONOMIA PERSONAL

- Incrementar progressivament la consciència de si mateix i formar-se una imatge ajustada i positiva a través del moviment, del joc i de la interacció amb els altres.
- Conèixer i representar el propi cos, els seus elements i algunes de les seves funcions, descobrint les seves possibilitats d'acció i d'expressió, coordinant i controlant cada cop amb major precisió gestos i moviments i regulant el moviment, el to i la postura en funció de l'objecte i de l'acció efectuada.
- Adquirir progressivament seguretat emocional i afectiva per establir vincles personals d'afecte dins la vida del grup.

ÀREA DE CONEIXEMENT DE L'ENTORN

- Observar i explorar de forma activa estímuls sensorials i el propi entorn i identificar-ne els principals elements mostrant interès pel seu coneixement, formulant preguntes i generant interpretacions sobre algunes situacions i fets significatius.
- Relacionar-se amb els altres, de forma cada cop més equilibrada i satisfactòria, interioritzant progressivament les pautes de comportament social acceptades col·lectivament i ajustant-hi la pròpia conducta.

ÀREA DE LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ

- Expressar emocions, necessitats, sentiments, desitjos, idees i fantasies mitjançant la llengua oral i a través d'altres llenguatges, triant el que millor s'ajusti a la intenció i a la situació i servint-se de forma progressiva del gest, el moviment, paraules, imatges, sons...

- Explorar i gaudir de les possibilitats expressives del propi cos, d'objectes, materials i instruments.

...

També cal ressaltar que, com a mestra, el massatge infantil aplicat a l'escola:

- Facilita la relacions amb els infants.
- Permet individualitzar la relació amb cada alumne.
- Proporciona una eina per treballar continguts i actituds d'aquesta etapa escolar.

És un mitjà per treballar l'educació emocional.

Aquesta experiència s'ha aplicat a les sessions de psicomotricitat d'infants de 3 a 6 anys.

BIBLIOGRAFIA INTERESSANT

ROVIRA, B. (2004). *Maternitats*. Barcelona. Graó.

ARNAIZ, P. (1999). *Evolución y contexto de la práctica psomotriz*. Amarú.

KLEIN, M. (2001). *Masaje para bebés y niños*. Barcelona. Ontro.

FEMENIAS, M. (2006). *Curs de massatge infantil aplicat a l'escola*.